

INSPIRATIONSPUNKTER

Januar 2012

Talepapir til brug for åbent samråd i Udvalget for Landdistrikter og Øer den 31. januar 2012 ad spørgsmål M og N om mobildækning efter ønske fra Esben Lunde Larsen (V)

[Det talte ord gælder]

Spørgsmål M:

Ministeren bedes med henvisning til ministerens svar på ULØ alm. del – spm. 4 redegøre for, hvilke initiativer ministeren vil tage for at komme hullerne i mobildækningen til livs.

Svar:

Jeg vil nu gå over til at besvare samrådsspørgsmålene M og N, som særligt handler om mobilområdet.

Adgangen til mobiltelefoni er en naturlig og integreret del af danskernes hverdag, og jeg vil gerne straks slå fast, at det efter regeringens opfattelse er vigtigt, at borgerne oplever god mobildækning i hele Danmark.

Hvis jeg kort skal ridse sagen op, så har der i mange år været bred enighed i Folketinget om telepolitikken. Siden liberaliseringen af telemarkedet i 1996 og med teleforliget fra 1999 har der været bred enighed om målsætninger og midler i telepolitikken.

Der har blandt forligspartierne været enighed om, at mobil-dækningen bedst fremmes gennem en markedsbaseret model. Jeg går ud fra, at teleforliget står ved magt.

De eksisterende mobiltilladelser er blevet udbudt og bortauktioneret over flere omgange. Det er sket i henholdsvis 1991, 1997, 2001, 2005 og senest i 2010. Som nævnt drøftes auktionerne i forligskredsen.

For tilladelserne udstedt i 1997, 2001 og 2005 er der knyttet et dækningskrav til hver af tilladelserne. Disse dækningskrav har selskaberne til fulde opfyldt.

Tilladelserne med dækningskrav udløber først i henholdsvis 2017, 2019 og 2021. Der er altså en del år til, at der skal tages stilling til om og i givet fald hvordan, der skal fastsættes nye, skærpede dækningskrav i forbindelse med nytildeling af tilladelserne.

Jeg vil slå fast, at man ikke bare kan justere dækningskravene i de tilladelser, der allerede er givet. I så fald ændrer vi på vilkårene med tilbagevirkende kraft, hvilket skaber uforudsigelige rammevilkår, samt diskriminerer i forhold til auktionsdeltagerne. Vi kan simpelthen risikere at blive mødt med krav om erstatning fra selskaberne.

Mobilområdet undergår en rivende udvikling i disse år. Mobil-selskaberne investerer løbende i udbygning af mobilnettene.

Selskaberne forventer at investere 5-6 mia. kr. i udbygningen i det kommende par år. Disse investeringer sker både for at øge kapaciteten i nettene, øge datahastighederne samt skabe bedre dækning.

Men trods de omfattende investeringer er vi alle klar over, at der er steder i landet med dårlig eller ingen dækning. Det er naturligvis ikke tilfredsstillende, og jeg er meget optaget af, at dækningen bliver væsentligt bedre.

Her er det vigtigt at nævne, at både kommuner, stat og mobil-selskaberne spiller en rolle i at forbedre mobildækningen.

Og jeg vil samtidig gøre opmærksom på, at problemstillingen ikke er ny, og at også den tidligere regering havde fokus på sagen. For eksempel har den daværende IT- og Telestyrelse, nu Erhvervsstyrelsen, løbende ført dialog med kommunerne og telebranchen om, hvordan den kommunale sagsbehandling kan optimeres, og hvad selskaberne selv kan gøre for at fremme udviklingen.

Jeg har nu bedt Erhvervsstyrelsen om at finde ud af, hvilke håndtag der kan drejes på, og hvilke barrierer der kan ryddes af vejen, så mobildækningen kan forbedres. Dette arbejde vil omfatte både tekniske, juridiske og økonomiske barrierer. Når resultatet af dette arbejde foreligger, vil jeg drøfte det med forligskredsen.

Som et led heri vil jeg bl.a. bede Erhvervsstyrelsen om årligt over for mig at rapportere om de forbedringer i mobildækningen, som er opnået i forhold til året før, så vi får skabt fuld gennemsigtighed herom.

I mellemtiden ligger regeringen ikke på den lade side. Senere i år udbydes det såkaldte 800 MHz frekvensbånd til mobilt bredbånd. Det betyder, at en række områder af landet, som ikke har mobilt bredbånd i dag, om få år kan benytte mobilt bredbånd.

Udbygningen af de nye mobile bredbåndsnet i yderområderne forventes også at gavne mobildækningen i de samme områder. Det skyldes, at hvis der skal opstilles nye master til mobilt bredbånd, så ligger det lige for, at selskaberne etablerer bedre taledækning i samme ombæring, hvis taledækningen ikke er god nok i forvejen.

Også i de kommende år vil der blive udbudt nye frekvenser, som kan anvendes til mobilkommunikation, såvel tale som data. Som hidtil vil forligskredsen blive inddraget forud for hver auktion med henblik på, at vi drøfter eventuelle dækningskrav mv.

Afslutningsvis vil jeg gerne slå fast, at sikring af en bedre mobildækning i landet er en vigtig opgave, som kun kan løses på en god måde, hvis flere aktører hjælper med. Tre aktører er særligt vigtige. Først og fremmest mobiloperatørerne, som

etablerer nettene. Dernæst kommunerne, som dels behandler byggesager, når der skal opstilles master, men som også som store kunder kan være med til at gøre udbygning af mobilnet-tene rentable. Og endelig staten både som den, der udformer politikken og i sin egenskab af myndighed på området.

Spørgsmål N:

Ministeren bedes med henvisning til ministerens svar på ULØ alm. del – spm. 4 redegør for, hvordan det er ”uforholdsmæssigt dyrt” i nogle områder af Danmark at sikre mobildækning.

Svar:

Jeg vil så gå videre med besvarelsen af spørgsmål N.

I spørgsmål N anmodes jeg – med henvisning til min besvarelse af spm. 4 alm. del – om uddybende at redegøre for, hvordan det er ”uforholdsmæssigt dyrt” i nogle områder af Danmark at sikre mobildækning.

I besvarelsen af spørgsmål 4 i november 2011 skrev jeg (og nu citerer jeg): ”En 100 pct. mobildækning i hele Danmark er ikke radioteknisk muligt og vil blive uforholdsmæssigt dyrt. Det skyldes, at der er tale om radiobølger, som kan blive dæmpet af geografiske forhold (fx bakker og skove) og bygninger mv., som ”skygger” for signalet.” (Citat slut).

En udendørs dækning på 100 pct. vil således betyde, at der skal opsættes master i Rold Skov og Nationalpark Thy. Jeg tror, de

fleste vil være enige i, at det vil være uforholdsmæssigt dyrt at etablere mobildækning alle sådanne steder – i det omfang det overhovedet kan lade sig gøre rent radioteknisk.

I det omfang, vi skal skabe dækning i disse områder, skal der fx også trækkes strøm og fiberkabler ud til hver enkelt mast i skovene, ligesom der skal etableres en bygning, hvor udstyret kan stå.

I den forbindelse er det vigtigt at holde fast i, at hensyn til fredningsbestemmelser og naturbeskyttelseshensyn lægger begrænsninger på mulighederne for etablering af fuld mobildækning i hele Danmark. Opsætning af master på fredskovspligtige arealer er heller ikke i udgangspunktet tilladt efter skovloven. Cirka 85 pct. af Danmarks skovareal er fredskov.

Og hvis vi taler om fuldstændig indendørs dækning, er udfordringerne mindst lige så store. Muligheden for, at mobilsignalet kan modtages inde i bygninger, afhænger i høj grad af de anvendte bygningsmaterialer. Vi må erkende, at moderne byggematerialer som fx beton, solafvisende vinduer og øgede krav til isolering betyder, at radiosignalerne har vanskeligere ved at nå frem til vores mobiltelefoner. For eksempel kom det sidste år frem, at solfilmen på vinduerne i de nye IC4-tog også reducerer mobilsignalerne kraftigt.

Det er derfor, at de krav om dækning, som mobiloperatørerne skal leve op til efter deres tilladelser, er formuleret som krav til

udendørs dækning. Krav til indendørs dækning vil ikke være mulige at håndtere for mobiloperatørerne.

Den her diskussion har vi i øvrigt haft før i Folketinget. Folketinget drøftede faktisk spørgsmålet for et års tid siden, den 22. februar 2011 nede i salen, da Enhedslisten stillede beslutningsforslag B 61 om total mobiltelefon-dækning i Danmark, indendørs såvel som udendørs.

Samtlige partier erkendte ved denne lejlighed, at en dækning på 100 pct. er uden for rækkevidde såvel økonomisk som fysisk.

Samtidig er det vigtigt at nævne, at vi har en mobildækning i Danmark som er på linje med de allerbedste i EU, og som jeg nævnte under spørgsmål N, så iværksætter vi nu et yderligere arbejde, for at gøre mobildækningen endnu bedre.

Tak for ordet.